



**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

4. Alia argumenta principalia ad probandam nostram veritatem
proponuntur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

Quaest. III. Vtrum Deus constituatur, &c. 273

siquidem vnum attributum non accipit perfectionem ab altero.

40 Vltimo respondeo in sententia P. Vasquez negantis, essentiam diuinam transcendere attributa, & relationes villo modo, relationem diuinam solum identice, & materialiter, & non formaliter, aut virtualiter esse à se; quia talis asseitas neque quoad expressum, neque quoad confusum misericordiae conuenit, aut relationi, nam relatio adaequate distinguitur virtualiter à parte rei à diuinitate, & formaliter per intellectus distinctione excludentis ab excluso; cum autem asseitas solum conueniat diuinæ essentiae formaliter, & formaliter nullo modo attributis, & relationibus; quia relationes diuinæ formaliter non sunt respectus à se, nec formalitates à se, sed potius formalitates, & respectus entis à se, seu primi simpliciter, Dei nimirum, inde est, quod omnia attributa entia attribuantur essentiae à se; quia ratione asseitatis est mensura illorum & fundamentum, cui innituntur illa nostro modo intelligendi; sicut substantiae innituntur accidentia à parte rei; licet vnum attributum non radicetur in alio, neque attributa absoluta in relationibus; ergo nullius momenti est solutio Patris Hurtado ad soluendam difficultatem nostri primi argumenti.

SVBSECTIO IV.

Alia argumenta principalia ad probandam nostram veritatem proponuntur.

41 Secundo sic argumentor principaliter, quia illud est vltimum constitutum essentiae Dei quod fuerit perfectius omnibus praedicatis essentialibus, quae reperiuntur in ipso formalissime: sed asseitas, aut infinitudo per essentiam est perfectior omni praedicato essentiali reposito in Deo: ergo asseitas, seu infinitudo per essentiam est vltimum constitutum diuinæ naturae. Maior est euidentissima, ideo enim P. Herizze tract. 1. disp. 3. cap. 3. num. 13. §. Denique; probat intellectum diuinum esse vltimum constitutum diuinæ naturae; quia iudicat esse perfectionem omni praedicato essentiali existente in Deo, & hoc similiter omnes aduarij affirmant; & ratio est manifesta, quia in perfectissimo ente, quod est magis proprium praedicatum est perfectius omnibus existentibus in ipso, ut in homine rationalitas est perfectior omni formalitate reperta in eodem; quia rationalitas est praedicatum magis proprium homini, quia soli illi, & non aliis conuenit; nam propter quod vnumquodque tale & illud magis; sed ratione vltimi constitutiui ens perfectissimum superat in perfectione omnia alia imperfectiora se; conuenientia secum in reliquis praedicatis existentibus in ipso. Itaque perfectius, & imperfectius aequali perfectionem habent in praedicatis vtrique communibus; solum autem est perfectius illo ratione vltimi praedicati constitutiui: ergo vltimum constitutum erit perfectius omnibus aliis praedicatis communibus.

42 Minor sic probatur, quia gradus intellectus, seu intellectio superat in perfectione omnia alia praedicata formaliter reperta in Deo, ut omnes concedunt & asseitas, seu infinitudo per essentiam superat in perfectione gradum

I. P. Tom. II.

intellectum seu intellectionem, ut à me late probatum est questione superiori, dum rectoris argumentum Patris Herize contra ipsum: ergo de primo ad vltimum etiam superabit omnia praedicata in perfectione, quae superantur in eadem ab intellectione secundum illud axioma; si vinco vincentem te, à fortiori vincam te.

Tertio principaliter sic argumentor; quia id, per quod vltimo, & totaliter distinguitur Deus à quocumque distincto à se, & per quod cum nullo alio conuenit, est constitutum vltimum Dei; sed asseitas est praedicatum; per quod essentialiter vltimo distinguitur Deus ab omnibus creaturis, & ita conuenit Deo ut per asseitatem, seu per infinitudinem per essentiam cum nulla creatura conueniat, sed pure, & totaliter differat: ergo asseitas est vltimum constitutum diuinæ essentiae. Maior est certa, ut videre est in rationalitate hominis, quae est vltimum constitutum illius; quia est pura, & vltima differentia, per quam differt homo à ceteris; sed id, per quod vltimo distinguitur aliquid ab aliis est vltima differentia essentialis illius: ergo id, per quod vltimo distinguitur aliquid ab aliis, est vltimum constitutum illius, quod distinguitur, & ratio est manifesta; quia inter praedicata constitutiva alicuius duplex genus reperitur, aliud per quod conuenit, siue cum his, siue cum aliis; aliud per quod pure differt ab omnibus: atqui illa praedicata, per quae subiectum conuenit, non sunt vltimo constitutiva illius: ergo restat, ut id praedicatum, per quod omnino, ac pure differt ab omnibus, sit vltimum constitutum talis subiecti.

Minor prima, & praecipua est clara; quia asseitas, seu infinitudo per essentiam ita soli Deo proprie conuenit, ut nulli alteri praeter Deum conueniat, ut discurrenti per omnia genera entium patet; & ratio est manifesta; quia ens ut sic adaequate diuiditur in creatum, & in increatum; ita ut praeter haec duo membra in tota latitudine entium nullum aliud detur; atqui asseitas nullo modo conuenit enti creato, alias non esset ens creatum; sed increatum; quod continetur sub secundo membro: ergo solum restat, ut asseitas conueniat soli enti increato; sed ens increatum est Deus: ergo asseitas, seu infinitudo per essentiam ita conuenit soli ut per illam cum nullo alio distincto à se conueniat, sed potius totaliter, & adaequate differat.

Vltimo sic probatur, quia asseitas est praedicatum quoddam, in quo sistit, & terminatur tota constitutio quidditativa Dei; sed huiusmodi praedicatum est vltimum respectu constitutionis diuinæ: ergo asseitas est vltimum constitutum diuinis. Minor est manifesta; quia id est vltimum in aliqua progressionem praedicatorum, in quo sistit & terminatur tota illa progressio, ut videre est in homine & Angelo, & ex ipsis terminis liquet; quia vltimum nihil aliud est, quam id, ultra quod res non progreditur; atqui ultra id, in quo sistit, & terminatur progressio praedicatorum essentialium, illa non progreditur: ergo id, in quo sistit & terminatur constitutio essentialis Dei, est vltimum illius.

Maior; in qua est difficultas, sic demonstratur primo, quia id, quod fuerit indissolubile praedicatum quoad expressum, & irresolubile in duos conceptus, & non fuerit primum

M m

constitutivum Dei est id in quo sistit, & terminatur constitutio Dei: sed aseititas, quod expressum est omnino indivisibile prædicatum, & omnino irresolubile in duos conceptus, & ex alio capite non est primum in constitutione divina: ergo est ultimum, hoc est, in quo sistit & terminatur tota constitutio essentialis Dei. Maior est certa, quia inter prædicata, per quæ quidditative constituitur Deus, datur duplex, aliud divisibile, & resolubile in duos conceptus, qualia sunt omnia intermedia, & quæ posita sunt inter ens ut sic, & ultimum constitutivum; & hæc non sunt indivisibilia omnino quoad expressum, nec irresolubilia in duos conceptus, sed potius dividuntur, & partiuntur per intellectum in illos, quia omnia prædicata intermedia Dei quoad expressum constant ratione conveniendi, & differendi, ratione communi, & particulari, ut gradus intellectus v. g. constat ratione vivendi, seu gradu vitali, & ratione percipiendi veritatem, per quam differt à viventibus non cognoscitivis, substantia in Deo constat ratione entis, & ratione perfectitatis, ac proinde duobus conceptibus constant omnia illa, in quos potest dividere intellectus ea, & resolvere sine ulla implicatione, & difficultate.

47 Alia prædicata sunt in Deo, quæ sunt omnino indivisibilia, & hæc sunt solum duo, primum videlicet, & ultimum, illud quia est pura & adæquata convenientia sine aliqua ratione differentia, v. g. ens ut sic, per quod Deus ita convenit cum omnibus, ut ex vi illius formaliter à nullo differat: hoc est quia est pura, & adæquata differentia sine vlla convenientia ut supra dixi: ergo id, quod fuerit indivisibile prædicatum &c. Sed aseititas non est ratio conveniendi cum creaturis, sed potius quoad expressum est pura ratio differendi, ac proinde est omnino irresolubilis, & indivisibilis in duos conceptus, & non est primum constitutivum Dei; quia primum constitutivum est ens ut sic, alias aseititas esset pura convenientia Dei cum creaturis sine vlla ratione differentia, quod est falsum: ergo.

48 Secundo, quia constitutio divina incipit ab ente ut sic, tanquam à primo omnium prædicatorum, & progreditur per substantiam viventem, intellectualem, in quibus non sistit, quia sunt rationes conveniendi cum creaturis: ergo aliud est præter illa, in quo debeat sistere constitutio divina; sed non est aliud, nisi infinitudo per essentiam, aut aseititas, quia sola aseititas, & infinitudo per essentiam soli Deo propriissime convenit, ac proinde est totalis adæquate, & pura differentia: ergo aseititas est id, in quo sistit.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

49 Ad primum argumentum respondeo cōcedendo maiorem, & distinguo minorem: sed aseititas cōvenit omnibus attributis, si aseititas sumatur pro ut excludit omnem emanationem tam formalem, quam virtualem à parte rei, nego minorem, ut patet ex supradictis, quia hæc soli essentia convenit; attributa enim sunt ab essentia virtualiter per æquivalentiam distincta ab illis; unde attributa solum habent aseititatem pro ut opponitur emanationi aut productioni formali, quia, formaliter à parte rei neque producantur, neque ema-

nant, sed potius negant processionem ab alio omnibus modis formalem, & realem, quia omnibus modis formaliter realiter identificantur cum essentia; unde quando damus vel assignamus pro ultimo constitutivum divinæ essentia aseititatem, non est hæc, neque alia quæcunque particularis, sed potius universalissima, & eminentissima aseititas negans omnem tam virtualem, quam formalem emanationem ab alio, seu productionem ab illo; ratione cuius essentia divina est primum simpliciter & omnibus modis infinitum per essentiam, quod non habent attributa; quia virtualiter sunt secundarij conceptus. Præterea huic argumento tribuendæ sunt omnes solutiones, quas supra posui, dum refelli hoc argumentum Hurtado, præcipue illa, quæ concedendo transcendentiam, tribuitur à me; in qua concedo, attributa esse formaliter à se, non ratione sui, sed ratione essentia transcendens illa.

Ad confirmationem respondeo, aseititatem convenientem Deo esse radicem omnium attributorum, quæ de Deo cum veritate prædicantur, ut late probavi in prima ratione pro mea conclusione posita. Ad ultimam partem illius confirmationis quæ incipit à §. Igitur ens à se patet ex nuper dictis; quia relatio non est à se eo modo, quo explicuimus convenire essentia Dei; & casu negato, quod conveniat illi formaliter, dico non convenire relationi ratione sui, sed ratione essentia transcendens ipsam.

D V B I V M

Appendix in quo consistat ratio vite divine.

SECTIO I.

Sententia adversaria proponitur.

P R I M A Sententia docet, vitam Dei consistere formaliter in hoc quod habeat perfectionem ab intrinseco sine motu; ita ut per illam particulam, sine motu, distinguatur vita increata à vita creaturæ, quæ consistit in hoc videlicet quod sit perfectio ab intrinseco per motum ab utroque vita abstrahitur secundum hanc opinionem ratio vite in communi, quæ nihil aliud est, quam habere perfectionem ab intrinseco ut sic; hanc sententiam docet P. Hurt. lib. de anima, disp. 3, sect. 1. subsect. 1. §. 1. non enim probat illam, sed solum soluit obiecta contra ipsam.

P. Arriaga disp. 2. de anima, tota sectione 1. confute maxime loquitur de vita; nam licet distinguat duplicem vitam, aliam Physicam, aliam intentionalem, & vitam intentionalem dicat esse appetere, & cognoscere, nihilominus tamen non explicat, quid sit ratio generica vite communis cognitioni, & appetitioni; quia neque cognitio est vita per differentiam cognoscendi, alias appetitio non esset vita, neque appetitio est vivere propter differentiam appetendi, alias cognitio non esset vita cui non cōveniens differentia: ergo ratio generica vite conveniens utrique in aliqua formalitate consistit distincta formaliter per intellectum, & virtualiter à parte rei à ratione appetitionis, & cognitionis, sicut animal ut sic